Europos Parlamentas
2024-2029

Užsienio reikalų komitetas

2025/2252(INI)

6.3.2026

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl 2025 m. Komisijos ataskaitos dėl Kosovo
(2025/2252(INI))

Užsienio reikalų komitetas

Pranešėjas: Riho Terras

TURINYS

Psl.

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS 3

AIŠKINAMOJI DALIS 9

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl 2025 m. Komisijos ataskaitos dėl Kosovo
(2025/2252(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Kosovo stabilizacijos ir asociacijos susitarimą[1], galiojantį nuo 2016 m. balandžio 1 d.,

– atsižvelgdamas į 2022 m. gruodžio 15 d. Kosovo paraišką dėl narystės Europos Sąjungoje,

– atsižvelgdamas į 2022 m. gegužės 12 d. Kosovo paraišką dėl narystės Europos Taryboje,

– į Europos Sąjungos ir Kosovo bendrąjį susitarimą dėl Kosovo dalyvavimo Sąjungos programose bendrųjų principų[2], galiojantį nuo 2017 m. rugpjūčio 1 d.,

– atsižvelgdamas į 2021 m. rugsėjo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1529, kuriuo nustatoma Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP III)[3],

– atsižvelgdamas į 2023 m. balandžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/850, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1806, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorės sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus (Kosovas)[4], pagal kurį 2024 m. sausio 1 d. Kosovo biometrinių pasų turėtojams leidžiama keliauti be vizų,

– atsižvelgdamas į 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1449, kuriuo nustatoma Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonė[5],

– atsižvelgdamas į 2003 m. birželio 19–20 d. Salonikuose vykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime pateiktas Tarybai pirmininkavusios valstybės narės išvadas,

– atsižvelgdamas į 2018, 2020 ir 2021 m. atitinkamai Sofijoje, Zagrebe ir Brdo pri Kranju vykusius ES ir Vakarų Balkanų aukščiausiojo lygio susitikimus ir jų deklaracijas,

– atsižvelgdamas į 2025 m. liepos 1 d. Skopjėje (Šiaurės Makedonija) vykusį Vakarų Balkanų vadovų susitikimą dėl Vakarų Balkanų ekonomikos augimo plano,

– atsižvelgdamas į 2025 m. gruodžio 17 d. ES ir Vakarų Balkanų aukščiausiojo lygio susitikimo deklaraciją,

---

[1] OL L 71, 2016 3 16, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/342/oj.
[2] OL L 195, 2017 7 27, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2017/1388/oj.
[3] OL L 330, 2021 9 20, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
[4] OL L 110, 2023 4 25, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/850/oj.
[5] OL L, 2024/1449, 2024 5 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– atsižvelgdamas į 2025 m. gruodžio 16 d. Tarybai pirmininkavusios valstybės narės išvadas dėl plėtros,

– atsižvelgdamas į 2014 m. rugpjūčio 28 d. pradėtą Berlyno procesą,

– atsižvelgdamas į 2025 m. spalio 22 d. vykusio 2025 m. aukščiausiojo lygio susitikimo dėl Berlyno proceso pirmininko išvadas,

– atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 6 d. Komisijos komunikatą „Vakarų Balkanų ekonomikos ir investicijų planas“ (COM(2020)0641),

– atsižvelgdamas į 2023 m. lapkričio 8 d. Komisijos komunikatą „Naujas Vakarų Balkanų ekonomikos augimo planas“ (COM(2023)0691),

– atsižvelgdamas į 2024 m. kovo 20 d. Komisijos komunikatą dėl plėtrai pasirengti skirtų reformų ir politikos peržiūrų (COM(2024)0146),

– atsižvelgdamas į 2025 m. lapkričio 4 d. Komisijos komunikatą „2025 m. komunikatas dėl ES plėtros politikos“ (COM(2025)0690) ir prie jo pridėtą Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „2025 m. ataskaita dėl Kosovo“ (SWD(2025)0752),

– atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 25 d. Atėnuose pasirašytą Energijos bendrijos sutartį, kuria siekiama išplėsti vidaus energijos rinkos taisyklių taikymo sritį, įtraukiant į ją Pietryčių Europą,

– atsižvelgdamas į 1999 m. birželio 10 d. JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1244, 2010 m. liepos 22 d. Tarptautinio Teisingumo Teismo patariamąją nuomonę dėl vienašališko Kosovo nepriklausomybės paskelbimo suderinamumo su tarptautine teise ir 2010 m. rugsėjo 9 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją Nr. 64/298, kuria pripažįstamas Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonės turinys ir kurioje teigiamai vertinamas ES pasirengimas sudaryti geresnes sąlygas Serbijos ir Kosovo dialogui,

– atsižvelgdamas į tolesnį Kosovo vykdomą suderinimą su ES bendra užsienio ir saugumo politika,

– atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio 19 d. pirmąjį susitarimą dėl Serbijos ir Kosovo santykių normalizavimo principų ir 2015 m. rugpjūčio 25 d. susitarimus, taip pat į vykstantį ES tarpininkaujamą dialogą dėl santykių normalizavimo,

– atsižvelgdamas į 2023 m. vasario 27 d. Briuselio susitarimą ir 2023 m. kovo 18 d. Ochrido pagrindų susitarimą bei jo įgyvendinimo priedą,

– atsižvelgdamas į tolesnę NATO vadovaujamų Taikos palaikymo pajėgų Kosove (KFOR), kurios ir toliau padeda išlaikyti saugią ir patikimą aplinką ir judėjimo laisvę Kosove, veiklą vietoje ir mandatą,

– atsižvelgdamas į 2025 m. birželio 5 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2025/1161, kuriuo iš dalies keičiami Bendrieji veiksmai 2008/124/BUSP dėl Europos Sąjungos teisinės valstybės misijos Kosove (EULEX Kosovo[6]) ir kuriuo misijos trukmė buvo pratęsta iki

[6] OL L, 2025/1161, 2025 6 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1161/oj.

2027 m. birželio 14 d.,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos rinkimų stebėjimo misijos galutinę ataskaitą dėl 2025 m. Kosovo parlamento rinkimų,

– atsižvelgdamas į ankstesnes EP rezoliucijas dėl Kosovo,

– atsižvelgdamas į 2024 m. gruodžio 9 d. vykusiame ES ir Kosovo stabilizacijos ir asociacijos parlamentinio komiteto 12-ajame posėdyje priimtas bendras rekomendacijas,

– atsižvelgdamas į organizacijos „Transparency International“ 2025 m. korupcijos suvokimo indeksą,

– atsižvelgdamas į organizacijos „Žurnalistai be sienų“ 2025 m. pasaulio spaudos laisvės indeksą,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A10-0000/2026),

A. kadangi plėtros politika yra viena veiksmingiausių ES užsienio politikos priemonių ir strateginė geostrateginė investicija į ilgalaikę taiką, stabilumą ir gerovę Europos žemyne;

B. kadangi demokratija, žmogaus teisės ir teisinė valstybė yra pagrindinės vertybės, kuriomis grindžiama ES;

C. kadangi kiekviena plėtros šalis vertinama pagal jos nuopelnus; kadangi stojimo į ES proceso tvarkaraštis ir pažanga nustatomi atsižvelgiant į tai, kaip įgyvendinamos būtinos reformos ir laikomasi nustatytų kriterijų rinkinio bei bendrų Europos vertybių;

D. kadangi Kosovo kelias siekiant ES narystės priklauso ir nuo santykių normalizavimo su Serbija;

Įsipareigojimas siekti narystės ES

1. palankiai vertina tolesnį Kosovo įsipareigojimą siekti narystės ES, atspindintį aiškų strateginį geopolitinį pasirinkimą ir didelę jo piliečių paramą europiniam Kosovo keliui;

2. pakartoja esąs tvirtai įsitikinęs, kad Kosovo ateitis yra ES, ypač atsižvelgiant į dabartinę geopolitinę dinamiką regione, sparčiai vykstančius labai svarbius pasaulio politikos pokyčius ir didėjančią konkurenciją su autoritariniais režimais;

3. teigiamai vertina tai, kad po 2025 m. gruodžio mėn. įvykusių pirmalaikių parlamento rinkimų ir ilgiau nei metus trukusios politinės aklavietės 2026 m. vasario 12 d. buvo suformuota nauja Kosovo Asamblėja ir Vyriausybė; vis dėlto reiškia apgailestavimą dėl paralyžiuoto politinio proceso 2025 m., dėl kurio Kosovas „prarado metus“; taip pat apgailestauja dėl to, kad Asamblėja nesugebėjo išsirinkti pirmininko iki konstitucijoje nustatyto termino, taip pastūmėdama šalį prie naujų rinkimų; atkreipia dėmesį į tai, kad 2026 m. kovo 6 d. prezidento dekretu Asamblėja buvo išformuota;

4. taip pat teigiamai vertina tai, kad 2026 m. vasario 13 d. Kosovo Asamblėja ratifikavo susitarimus pagal Reformų ir ekonomikos augimo priemonę;

5. pabrėžia, kad patikimai plėtrai reikia nuolatinio reformų pagreičio, ir ragina Kosovą paspartinti pažangą įgyvendinant su ES susijusias reformas, visų pirma teisinės valstybės ir pagrindinių laisvių srityje; pabrėžia, kad Kosovui būtina iš naujo nustatyti šių reformų prioritetus, kad jis galėtų grįžti į įprastas vėžes siekdamas narystės ES;

6. remia Kosovo paraišką dėl narystės ES, pateiktą 2022 m. gruodžio mėn.; ragina penkias Kosovo nepriklausomybės nepripažįstančias valstybes nares ją pripažinti ir taip suteikti Kosovui galimybę daryti pažangą lygiomis teisėmis su kitomis šalimis kandidatėmis;

7. pakartoja, kad visapusiškai remia Kosovo paraišką dėl narystės Europos Taryboje ir šalies strateginės orientacijos planą prisijungti prie NATO partnerystės taikos labui programos;

8. teigiamai vertina toliau Kosovo vykdomą visapusišką suderinimą su ES bendra užsienio ir saugumo politika , įskaitant tolesnį Rusijai ir Baltarusijai taikomų ES ribojamųjų priemonių įgyvendinimą, ir aiškų Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą pasmerkimą;

9. palankiai vertina laipsnišką prieš Kosovą nukreiptų ES priemonių panaikinimą nuo 2025 m. gegužės mėn. ir ragina nedelsiant panaikinti likusias priemones, kurios nebėra pagrįstos ir toliau daro neigiamą poveikį Kosovo visuomenei; pažymi, kad šis poveikis matomas visoje visuomenėje ir ypač pakenkė vietos bendruomenėms, pilietinės visuomenės organizacijoms ir mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ);

Demokratija ir teisinė valstybė

10. džiaugiasi bendru teigiamu 2025 m. parlamento ir vietos rinkimų vertinimu, pažymėdamas, kad jie buvo taikūs, konkurenciniai ir įtraukūs;

11. teigiamai vertina tai, kad 2025 m. parlamento ir vietos rinkimuose dalyvavo Kosovo serbai ir kad keturi naujai paskirti merai serbai parėmė pareigas iš savo pirmtakų albanų savivaldybėse, kuriose daugumą gyventojų sudaro serbai;

12. apgailestauja dėl tolesnių pastangų politizuoti nepriklausomas institucijas, be kita ko, Centrinei rinkimų komisijai daromo spaudimo, ir dėl valdymo trūkumų Nepriklausomoje žiniasklaidos komisijoje;

13. tebėra susirūpinęs dėl riboto teisinės valstybės strategijos įgyvendinimo ir nepakankamo reformų užbaigtumo, nepilnos Kosovo teisėjų tarybos ir Kosovo prokuratūros tarybos sudėties ir vėlavimo įgyvendinant teisingumo sistemos reformą;

14. reiškia susirūpinimą dėl ribotos pažangos bendros kovos su korupcija srityje; susirūpinęs atkreipia dėmesį į suprastėjusią Kosovo padėtį 2025 m. Pasaulinio korupcijos indekso sąraše, kuriame Kosovas užima 76-ą vietą iš 182 šalių ir teritorijų, t. y. nukrito trimis pozicijoms, palyginti su 2024 m., apgręžtamas ankstesnę laipsniško gerėjimo tendenciją;

15. teigiamai vertina tai, kad padaryta tam tikra pažanga kovojant su organizuotu

nusikalstamumu; ragina greitai priimti nacionalinę kovos su organizuotu nusikalstamumu strategiją ir veiksmų planą;

16. palankiai vertina tolesnį EULEX vaidmenį padedant Kosovo valdžios institucijoms kurti tvarias ir nepriklausomas teisinės valstybės institucijas;

Pagrindinės laisvės ir žmogaus teisės

17. pažymi, kad, nors teisinė ir institucinė žmogaus teisių sistema yra plačiu mastu sukurta, jos įgyvendinimas tebėra nepakankamas;

18. pabrėžia, kad reikia stiprinti teisės aktų, kuriais užtikrinamos nedaugumos bendruomenėms priklausančių asmenų teisės, įgyvendinimą;

19. atkreipia dėmesį į Kosovo pliuralistinę žiniasklaidos aplinką, tačiau apgailestauja dėl nepakankamos pažangos užtikrinant saviraiškos laisvę; apgailestauja dėl to, kad Kosovo žiniasklaidos laisvės reitingas nukrito 24 pozicijomis iki 99-os vietos 2025 m. Pasaulio spaudos laisvės indekso sąraše;

20. pakartoja, kad yra susirūpinęs dėl išpuolių prieš žurnalistus ir žiniasklaidos priemonių darbuotojus ir grasinimų jiems; ragina pagerinti su baudžiamuoju persekiojimu susijusį atsaką ir suderinti su žiniasklaida susijusius teisės aktus su ES *acquis* ir kitais atitinkamais tarptautiniais standartais;

21. pabrėžia, kad reikia užtikrinti tvarų visuomeninio transliuotojo finansavimą ir nepriklausomumą; ragina užtikrinti subalansuotą ir atstovaujamą Kosovo radijo ir televizijos, Kosovo visuomeninio transliuotojo, priežiūrą;

22. reiškia susirūpinimą dėl didėjančios dezinformacijos apie tarpetninę įtampą, kurią skleidžia užsienio subjektai, visų pirma rinkimų laikotarpiais; ragina sustiprinti institucinį atsaką ir pagerinti žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą;

Susitaikymas ir geri kaimyniniai santykiai

23. primena, kad santykių su Serbija normalizavimas ir Belgrado ir Prištinos dialogo įsipareigojimų įgyvendinimas ir toliau yra neatsiejama Kosovo europinės perspektyvos dalis;

24. pakartoja, kad visapusiškai palaiko ES tarpininkaujamą dialogą, ir palankiai vertina Peterio Sørenseno įgaliojimų eiti ES specialiojo įgaliotinio Belgrado ir Prištinos dialogui pareigas pratęsimą iki 2028 m. vasario 29 d.;

25. pakartoja, kad svarbu, jog Kosovo ir Serbijos valdžios institucijos konstruktyviai bendradarbiautų, kad būtų pasiektas išsamus teisiškai privalomas santykių normalizavimo susitarimas, grindžiamas abipusiu pripažinimu ir atitinkantis tarptautinę teisę; ragina Kosovą ir Serbiją įgyvendinti Briuselio ir Ochrido susitarimus, įskaitant Serbų daugumos savivaldybių asociacijos / bendrijos įsteigimą ir Serbijos prieštaravimo Kosovo narystei regioninėse ir tarptautinėse organizacijose atšaukimą, ir vengti vienašalių veiksmų, kurie galėtų pakenkti dialogo procesui;

26. tikisi, kad Kosovas ir Serbija visapusiškai bendradarbiaus ir imsis visų būtinų priemonių, kad 2023 m. teroristinio išpuolio Banjskoje vykdytojai būtų greitai patraukti baudžiamojon atsakomybėn; apgailestauja dėl to, kad Serbija iki šiol nepatraukė baudžiamojon atsakomybėn kaltininkų, visų pirma partijos „Srpska Lista“ pirmininko pavaduotojo Milano Radoičićiaus;

27. atkreipia dėmesį į nežinomą iki 1 590 dingusių asmenų likimą ir į tai, kad nuo 2024 m. balandžio mėn. iki 2025 m. rugsėjo mėn. buvo išaiškinti tik 26 atvejai;

28. dar kartą pabrėžia KFOR svarbą ir palankiai vertina jų nuolatines pastangas užtikrinti saugią ir patikimą aplinką Kosove ir apskritai Vakarų Balkanų regione;

Socialinės ir ekonominės reformos

29. pažymi, kad Kosovas yra vidutiniškai pasirengęs ekonominės ir pinigų politikos ir konkurencingumo srityse; pabrėžia, kad jis turi suderinti savo biudžeto sistemą su ES *acquis* ir pašalinti struktūrinius trūkumus, įskaitant siaurą gamybos bazę ir sunkumus MVĮ gauti finansavimą;

30. pažymi, kad Kosovas padarė tam tikrą pažangą pasirengimo skaitmeninei transformacijai srityje, įskaitant internetinių paslaugų ir 5G ryšio aprėpties išplėtimą; apgailestauja dėl to, kad tik 10 proc. viešųjų paslaugų šiuo metu teikiama internetu ir kad skaitmenizacija tebėra nenuosekli;

Energetika, aplinka, darnus vystymasis ir junglumas

31. pažymi, kad Kosovas tebėra labai priklausomas nuo pasenusių anglimis kūrenamų elektrinių ir turi paspartinti investicijas į energijos vartojimo efektyvumą;

32. ragina Kosovą stiprinti savo institucinius ir administracinius gebėjimus įgyvendinti strateginius infrastruktūros projektus ir toliau įgyvendinti dar nebaigtus transporto ir energetikos junglumo projektus;

33. primygtinai ragina Kosovą užtikrinti, kad būtų imtasi atitinkamų saugomų teritorijų valdymo priemonių, iš dalies pakeistas atliekų tvarkymo įstatymas ir įgyvendintas kovos su klimato kaita įstatymas;

°

° °

34. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Europos Vadovų Tarybos pirmininkui, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams bei Kosovo prezidentui, vyriausybei ir Nacionalinei Asamblėjai.

AIŠKINAMOJI DALIS

Europos Parlamentas įdėmiai stebi politinius bei socialinius ir ekonominius pokyčius Kosove. Šiuo pranešimu siekiame pateikti informaciją apie tai, kaip Parlamentas vertina padėtį Kosove, taip pat, papildant Europos Komisijos 2025 m. Pažangos ataskaitą, pateikti ir Parlamento politinį nagrinėjamojo laikotarpio Kosove vertinimą. Apibendrinant, 2025 m. reikia laikyti Kosovui prarastais metais, nes po vasario mėn. įvykusių eilinių rinkimų į Nacionalinę asamblėją negalėjo pradėti veikti nei teisėkūros organas, nei vyriausybė Nors visi treji Kosove 2025 m. įvykę rinkimai – dveji parlamento rinkimai ir vieni vietos rinkimai – vyko taikiai ir tvarkingai, normalus politinis procesas buvo iš esmės sužlugdytas. Dėl to nukentėjo keletas politinių ir ekonominių reformų, o Vakarų Balkanų ekonomikos augimo planas negalėjo būti įgyvendintas.

Kaip pabrėžta ankstesniuose Europos Parlamento pranešimuose, Kosovas pasiekė reikšmingos pažangos rinkimų reformų, ekonomikos atsparumo ir pagrindinių teisių apsaugos srityse. Vis dėlto tebėra iššūkių, susijusių su teismų reforma, žiniasklaidos laisve, viešojo administravimo veiksmingumu ir viešųjų paslaugų skaitmenizacija. Nuolatinis įsipareigojimas įgyvendinti visapusiškas reformas ir užtikrinti įtraukų valdymą yra labai svarbus Kosovo pažangai integracijos į Europą kelyje.

Kai kurie Kosovui kylantys iššūkiai yra paveldėtos problemos ir norint jas išspręsti reikia, kad visas regionas dalyvautų platesniame Europos Sąjungos integracijos procese. Deja, Prištinos ir Belgrado dialogas, pradėtas siekiant rasti šalims priimtiną kompromisą, nedavė laukiamų rezultatų. 2025 m. dialogas iš esmės nevyko. Taip atsitiko ir dėl to, kad Kosove nebuvo vyriausybės, turinčios įgaliojimus ir valdžią, o tokios formos derybos neturi jokių perspektyvų. Europos Komisija, Europos Parlamentas ir valstybės narės, žinoma, turi padaryti viską, ką gali, kad užtikrintų Prištinos ir Belgrado dialogo tąsą su nauja jėga. Todėl specialiojo įgaliotinio Peterio Sörenseno įgaliojimų pratęsimas iki 2028 m. vasario mėn. yra labai sveikintinas.

Europos Sąjungos plėtra yra viena iš ES didžiausios sėkmės istorijų ir turi būti tęsiama. Platesnis geopolitinis plėtros tikslas – pašalinti vadinamąsias pilkąsias zonas iš Europos žemėlapio. Dėl didelių pokyčių, įvykusių Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą aplinkybėmis, turi padidėti Europos Sąjungos pasirengimas kovoti su konkuruojančiais autoritariniais pasauliniais veikėjais. Tiek Rusija, tiek Kinija parodė, kad turi labai aiškių interesų Vakarų Balkanuose.

Kosovo europinė integracija yra dvikryptis procesas. Kad Kosovas galėtų vykdyti būtinas reformas, reikalinga Europos Sąjungos pagalba. Vizų režimo liberalizavimas padėjo toliau stiprinti žmonių tarpusavio ryšius ir Kosovo piliečių europinę perspektyvą. Vis dėlto 2023 m. nustatytos baudžiamosios priemonės turėjo labai neigiamą poveikį Kosovo pažangai kelyje į Europą. Nors ES priemones pradėta laipsniškai švelninti, jų poveikis visuomenei vis dar kelia didelį nerimą. Ypač smarkiai tos priemonė paveikė įvairias pilietinės visuomenės organizacijas, nacionalines mažumas ir mažąsias ir vidutinės įmonės, gavusias didelę veiklos paramą pagal ES programas. Tos priemonės taip pat gali turėti neigiamą poveikį Kosovo gyventojų pasitikėjimui Europos Sąjunga. Nors parama Europos Sąjungai tebėra labai didelė, vis dar yra pavojaus, kad dėl priemonių ji gali sumažėti.

Šiame pranešime pranešėjas norėtų pateikti svarbiausių laimėjimų ir iššūkių, su kuriais šiuo metu susiduria ir artimiausioje ateityje susidurs Kosovas, apžvalgą ir Europos Parlamento

vertinimą. Aišku, kad šiame pranešime neįmanoma aptarti visų probleminių sričių ir iššūkių. Viena iš svarbių išankstinių sąlygų siekiant parengti šį pranešimą buvo galimybė aplankyti Kosovą vykstant faktų nustatymo misijai ir susitikti, be kita ko, su pilietinės visuomenės organizacijomis, nacionalinių mažumų atstovais ir verslo atstovais.